

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף ט"ז
Some of the topics we will learn about include.

The Gemara elaborates on the tale of איוב

שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו

The שטן had good intentions in wanting to cause איוב to sin, because

כיון דחזיא להקדוש ברוך הוא

דנטיה דעתיה בתר איוב

אמר חס ושלום

מינשי ליה לרחמנותיה דאברהם

When he saw that Hashem favors איוב over אברהם, he was concerned that perhaps Hashem would forget the great deeds of אברהם.

איוב was struck with many tragedies, and

בקש איוב להפוך קערה על פיה

איוב denied the concept of פרטיות, that Hashem is involved in every aspect of this world, and he claimed that the שטן is in control of this world.

B And

בקש איוב לפטור את כל העולם כולו מן הדין

איוב denied the concept of בחירה, free will, and he claimed that a רשע should not be punished for his sins, because he was destined to be a רשע from birth.

The Machlokes in whether to have a daughter is a benefit or not.

The various interpretations of the word בכל in the Pasuk וה' ברך את אברהם בכל

The Gemara elaborates on the incident in which עשיו sold the בכורה and committed the most severe Aveiros.

A

איוב

שטן ופנינה
לשם שמים נתכוונו

כיון דחזיא להקדוש ברוך הוא
דנטיה דעתיה בתר איוב
אמר חס ושלום
מינשי ליה לרחמנותיה דאברהם

בקש איוב
להפוך קערה על פיה

B

בקש איוב
לפטור את כל העולם כולו
מן הדין

Whether to have a daughter
is a benefit or not

וה' ברך את אברהם בכל

When עשיו sold the בכורה

1 So let's review ...

The Gemara continues and elaborates on the tale of איוב 1.

The Pasuk states

'ויהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על ה'

ויבא גם השטן בתוכם

ויאמר ה' אל השטן מאין תבא

The מלאכים gathered before Hashem, and Hashem asked the שטן;

From where have you come?

The שטן responded

משוט הארץ ומתהלך בה

As the Gemara explains, the שטן said

רבש"ע שטתי בכל העולם כולו

ולא מצאתי נאמן כעבדך אברהם

I went around the entire world and did not find a more

loyal person than אבינו, as evidenced by that

although he was promised Eretz Yisroel, nevertheless,

בשעה שלא מצא מקום לקבור את שרה

לא הרהר אחר מדותיך

When he was forced to pay a steep price to buy a burial plot for שרה, he did not question your ways.

Hashem responded

השמת לבך אל עבדי איוב

...כי אין כמוהו בארץ

Have you noticed my servant איוב, who is the most pious in the world?

As the Gemara explains

גדול הנאמר באיוב

יותר ממה שנאמר באברהם

The praise written of איוב is greater than that of אבינו.

Regarding איוב the Pasuk says

תם וישר וירא אלקים

While regarding אברהם the Pasuk says only

כי ירא אלהים אתה

1

איוב

ויהי היום

ויבאו בני האלהים להתיצב על ה'

ויבא גם השטן בתוכם

ויאמר ה' אל השטן מאין תבא

The מלאכים gathered before Hashem,

and Hashem asked the שטן;

From where have you come?

The שטן responded

משוט הארץ ומתהלך בה

As the Gemara explains, the שטן said

רבש"ע שטתי בכל העולם כולו
ולא מצאתי נאמן כעבדך אברהם

I went around the entire world and did not find

a more loyal person than אבינו,

because, although he was promised Eretz Yisroel,

nevertheless,

בשעה שלא מצא מקום לקבור את שרה
לא הרהר אחר מדותיך

When he was forced to pay a steep price
to buy a burial plot for שרה, he did not question you.

Hashem responded

השמת לבך אל עבדי איוב

כי אין כמוהו בארץ

Have you noticed my servant איוב,
who is the most pious in the world?

As the Gemara explains

גדול הנאמר באיוב

יותר ממה שנאמר באברהם

The praise written of איוב is greater

than that of אברהם.

Regarding איוב the
Pasuk says

תם וישר
וירא אלקים

While regarding אברהם
the Pasuk says only

כי ירא אלהים
אתה

2 The שטן responded;
 החנם ירא איוב אלהים
 הלא אתה סכת בעדו ובעד ביתו
 איוב is pious only because he and his family were blessed
 with great fortune.

However,
 ואולם שלח נא ירך וגע בכל אשר לו
 אם לא על פניך יברכך
 If איוב would be struck with misfortune, he would surely
 complain.

And the Gemara points out
 שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו
 The שטן had good intentions in wanting to cause איוב to
 sin, because
 כיון דחזיא להקדוש ברוך הוא
 דנטיה דעתיה בתר איוב
 אמר חס ושלום
 מינשי ליה לרחמנותיה דאברהם
 When he saw that Hashem favors איוב over אברהם, he was
 concerned that perhaps Hashem would forget the great
 deeds of אברהם.

Whereupon Hashem told the שטן
 הנה כל אשר לו בידך
 רק אליו אל תשלח ירך
 You have permission to test איוב, but only with his
 property, but not by hurting איוב himself.

The Pasuk relates that the שטן went and destroyed איוב's
 property, and all his children were killed.
 When איוב was informed of this, he said
 ערום יצאתי מבטן אמי וערום אשוב שמה
 ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך
 Hashem gave me everything, and now Hashem took it
 back. May Hashem's name be blessed. And
 בכל זאת לא חטא איוב
 ולא נתן תפלה לאלהים
 With all this misfortune איוב did not sin and complain.

2 The שטן responded;
 החנם ירא איוב אלהים
 הלא אתה סכת בעדו ובעד ביתו
 איוב is pious only because he and his family
 were blessed with great fortune.

However,
 ואולם שלח נא ירך וגע בכל אשר לו
 אם לא על פניך יברכך
 If איוב would be struck with misfortune,
 he would surely complain.

And the Gemara points out
 שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו
 The שטן had good intentions
 in wanting to cause איוב to sin, because
 כיון דחזיא להקדוש ברוך הוא
 דנטיה דעתיה בתר איוב
 אמר חס ושלום
 מינשי ליה לרחמנותיה דאברהם
 When he saw that Hashem favors איוב over אברהם,
 he was concerned that perhaps Hashem would forget
 the great deeds of אברהם.

Whereupon Hashem told the שטן
 הנה כל אשר לו בידך
 רק אליו אל תשלח ירך
 You have permission to test איוב, but only with his property,
 but not by hurting איוב himself.

The שטן went and destroyed איוב's property,
 and all his children were killed.

When איוב was informed of this, he said
 ערום יצאתי מבטן אמי
 וערום אשוב שמה
 ה' נתן וה' לקח יהי שם ה' מבורך
 Hashem gave me everything, and now Hashem took it back.
 May Hashem's name be blessed.

בכל זאת לא חטא איוב
 ולא נתן תפלה לאלהים
 With all this misfortune איוב did not sin and complain.

3 When Hashem praised איוב for withstanding this test, the שטן responded
 אולם שלח נא ירך וגע אל עצמו ואל בשרו
 אם לא אל פניך יברכך
 This was not personal pain, therefore איוב did not complain. If he would be inflicted with personal pain, he would surely complain.

Whereupon Hashem told the שטן
 הנו בידך אך את נפשו שמור
 You have permission to harm איוב, but you may only harm him but do not kill him.

ה'ויצא השטן מאת פני ה' ויך את איוב...
 איוב was then struck with leprosy from head to toe; and בכל זאת לא חטא איוב בשפתיו
 And רבא explains בשפתיו לא חטא בלבו חטא
 איוב did not sin with a verbal statement, but he did sin with the following thought.
 ארץ נתנה ביד רשע
 רבא explains בקש איוב להפוך קערה על פיה
 As the מהרש"א explains, איוב denied the concept of השגחה פרטית that Hashem is involved in every aspect of this world, and he claimed that the שטן is in control of this world.

3 *When Hashem praised איוב for withstanding this test, the שטן responded*

אולם שלח נא ירך
 וגע אל עצמו ואל בשרו
 אם לא אל פניך יברכך

This was not personal pain, therefore איוב did not complain.

If he would be inflicted with personal pain, he would surely complain.

Whereupon Hashem told the שטן

הנו בידך אך את נפשו שמור

You have permission to harm איוב, but you may only harm him but do not kill him.

ויצא השטן מאת פני ה'
 ויך את איוב...

איוב was then struck with leprosy from head to toe; and

בכל זאת לא חטא איוב בשפתיו

רבא explains

בשפתיו לא חטא – בלבו חטא
 איוב did not sin with a verbal statement, but he did sin with the following thought.

ארץ נתנה ביד רשע

רבא explains

בקש איוב להפוך קערה על פיה

As the מהרש"א explains, איוב denied the concept of השגחה פרטית that Hashem is involved in every aspect of this world, and he claimed that the שטן is in control of this world.

4 Later on איוב sinned with the following verbal statements:
 על דעתך כי לא ארשע ואין מידך מציל
 בקש איוב לפטור את כל העולם כולו מן הדין
 איוב denied the concept of בחירה, free will.
 He claimed that a רשע should not be punished for his sins,
 because he was destined to be a רשע from birth.
 However, איוב's friends told him that this is not so, because
 ברא הקדוש ברוך הוא יצר הרע
 ברא לו תורה תבלין
 Although Hashem did create the הרע, he created the
 Torah to help one overcome the הרע יצר.

איוב then said
 אשר בשערה ישופני והרבה פצעני חנם
 איוב claimed
 רבנו של עולם שמא רוח סערה עברה לפניך
 ונתחלף לך בין איוב לאויב
 Hashem, perhaps a strong wind passed before you and my
 name איוב was confused with the word אויב, enemy.
 And the Gemara relates that Hashem cited several
 examples of how he created and controls every factor in
 this world, and everything occurs at its exact moment.

We'll use just one example.

Hashem said
 בין טיפה לטיפה לא נתחלף לי
 בין איוב לאויב נתחלף לי
 Just as every raindrop remains separated from the other, I
 would certainly not confuse איוב with אויב.

4
Later on איוב sinned saying:
עַל דַּעְתְּךָ כִּי לֹא אֲרֻשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מִצִּיל
בְּקֶשׁ אִיּוֹב לְפַטּוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוֹ מִן הַדִּין
איוב denied the concept of בחירה, free will.
He claimed that a רשע should not be punished for his sins,
because he was destined to be a רשע from birth.

However, איוב's friends told him that this is not so, because
בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִצְרֵה הָרָע
בְּרָא לוֹ תוֹרָה תְּבַלִּין
Although Hashem did create the הרע,
he created the Torah to help one overcome the הרע יצר.

איוב then said
אֲשֶׁר בְּשַׁעְרָה יִשׁוּפְנֵי וְהִרְבֵּה פְּצַעֵי חֲנָם
איוב claimed
רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׁמָא רוּחַ סַעֲרָה עִבְרָה לְפָנֶיךָ
וְנִתְחַלַּף לְךָ בֵּין אִיּוֹב לְאוֹיִב
Hashem, perhaps a strong wind passed before you
and my name איוב was confused with the word אויב, enemy.

And the Gemara relates
that Hashem cited several examples
of how he created and controls every factor in this world,
and everything occurs at its exact moment.

We'll use just one example.

Hashem said
בֵּין טִיפָה לְטִיפָה לֹא נִתְחַלַּף לִי
בֵּין אִיּוֹב לְאוֹיִב נִתְחַלַּף לִי
Just as every raindrop remains separated from the other, I
would certainly not confuse איוב with אויב.

5 The Pasuk continues:

וישמעו שלשת רעי איוב
את כל הרעה הזאת הבאה עליו
ויבאו איש כמקומו...
ויועדו יחדו לבוא לנוד לו ולנחמו
וישמעו שלשת רעי איוב
had three good friends, and when they heard about his
misfortune they all came to comfort him. And as the
Braisa adds;

בין כל אחד ואחד שלש מאות פרסי
They were separated by the great distance of 300 פרסה, and
even so they all knew of איוב's misfortune, because
כלילא הוה להו

They each wore a crown that bore the images of the three
others, and when one was in distress his image became
distorted.

OR

אילני הוה להו
וכיון דכמשי הוו ידעי
They each owned a tree, and when it wilted they knew that
one of them was in distress.

רבא adds,

היינו דאמרי אינשי
או חברה כחברי דאיוב
או מיתותא

People are accustomed to say, if a person does not have
good friends like those of איוב, it is better to die.

=====

5

וישמעו שלשת רעי איוב
את כל הרעה הזאת הבאה עליו
ויבאו איש כמקומו...
ויועדו יחדו לבוא לנוד לו ולנחמו

*איוב had three good friends,
and when they heard about his misfortune
they all came to comfort him.*

And as the Braisa adds;

בין כל אחד ואחד שלש מאות פרסי
פרסה 300 of the great distance of
and even so they all knew of איוב's misfortune,

because

כלילא הוה להו
They each wore a crown
that bore the images of the three others,
and when one was in distress his image became distorted.

OR

אילני הוה להו
וכיון דכמשי הוו ידעי
They each owned a tree,
and when it wilted
they knew that one of them was in distress.

רבא adds,

*היינו דאמרי אינשי
או חברה כחברי דאיוב - או מיתותא
People are accustomed to say,
if a person does not have good friends
like those of איוב,
it is better to die.*

- 6 The Gemara proceeds with a discussion of the Pasuk
וה' ברך את אברהם בכל
What does the word בכל refer to?
1.
רבי מאיר אומר
שלא היתה לו בת
אברהם was blessed with that he had no daughters, because
as ריש לקיש later says
מריבה באה לעולם
A woman brings strife to the world; as the מהרש"א
explains, a woman might quarrel with her husband.
  2.
רבי יהודה אומר
שהיתה לו בת
אברהם was blessed with that he did have a daughter,
because as רבי יוחנן later says
רביה באה לעולם
A woman brings prosperity to the world, as a woman can
have children at an earlier age than a man.

- 7
3.
אחרים אומרים
בת היתה לו לאברהם
ובכל שמה
אברהם had a daughter whose name was בכל.
  4.
רבי אלעזר המודעי אומר
איצטגנינות היתה בלבו של אברהם אבינו
שכל מלכי מזרח ומערב משכימין לפתחו
אברהם was an expert stargazer, and kings from all over
would come to him for advice.

6

וה' ברך את אברהם בכל
?

1

רבי מאיר אומר
שלא היתה לו בת
אברהם was blessed with that he had NO daughters,
because as ריש לקיש later says
מריבה באה לעולם
A woman brings strife to the world; as the מהרש"א explains,
a woman might quarrel with her husband.

2

רבי יבוצק אומר
שהיתה לו בת
אברהם was blessed with that he did have a daughter,
because as רבי יוחנן later says
רביה באה לעולם
A woman brings prosperity to the world, as a woman can
have children at an earlier age than a man.

7

3

אחרים אומרים
בת היתה לו לאברהם
ובכל שמה
אברהם had a daughter whose name was בכל.

4

רבי אלעזר המודעי אומר
איצטגנינות היתה בלבו
של אברהם אבינו
שכל מלכי מזרח ומערב
משכימין לפתחו
אברהם was an expert stargazer,
and kings from all over would come to him for advice.

8

5.
 רבי שמעון בן יוחי אומר
 אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו
 שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא
 אברהם wore a special stone around his neck, and if a sick
 person looked at the stone, he was immediately healed.
 ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם
 תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה
 After אברהם's passing, Hashem hung the stone on the sun,
 and therefore people are accustomed to say
 אידלי יומא אידלי קצירא
 When the sun shines, the sick people feel better.

6.
 דבר אחר
 שלא מרד עשו בימיו
 אברהם was blessed with that his grandson עשיו did not
 rebel during his lifetime, as the Gemara elaborates that the
 incident in which עשיו sold the בכורה and committed the
 most severe Aveiros, took place immediately after
 אברהם's passing.

7.
 דבר אחר
 שעשה ישמעאל תשובה בימיו
 אברהם was blessed with that his son ישמעאל repented
 during his lifetime.

8

5

רבי שמעון בן יוחי אומר

**אבן טובה היתה תלויה
 בצוארו של אברהם אבינו
 שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא**

*אברהם wore a special stone around his neck,
 and if a sick person looked at the stone,
 he was immediately healed.*

**ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם
 תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה**

*After אברהם's passing, Hashem hung the stone on the sun,
 and therefore people are accustomed to say*

אידלי יומא אידלי קצירא

When the sun shines, the sick people feel better.

6

דבר אחר

שלא מרד עשו בימיו

*אברהם was blessed with
 that his grandson עשיו did not rebel during his lifetime,
 as the Gemara elaborates*

*that the incident in which עשיו sold the
 and committed the most severe Aveiros,
 took place immediately after אברהם's passing.*

7

דבר אחר

שעשה ישמעאל תשובה בימיו

*אברהם was blessed with
 that his son ישמעאל repented during his lifetime.*